

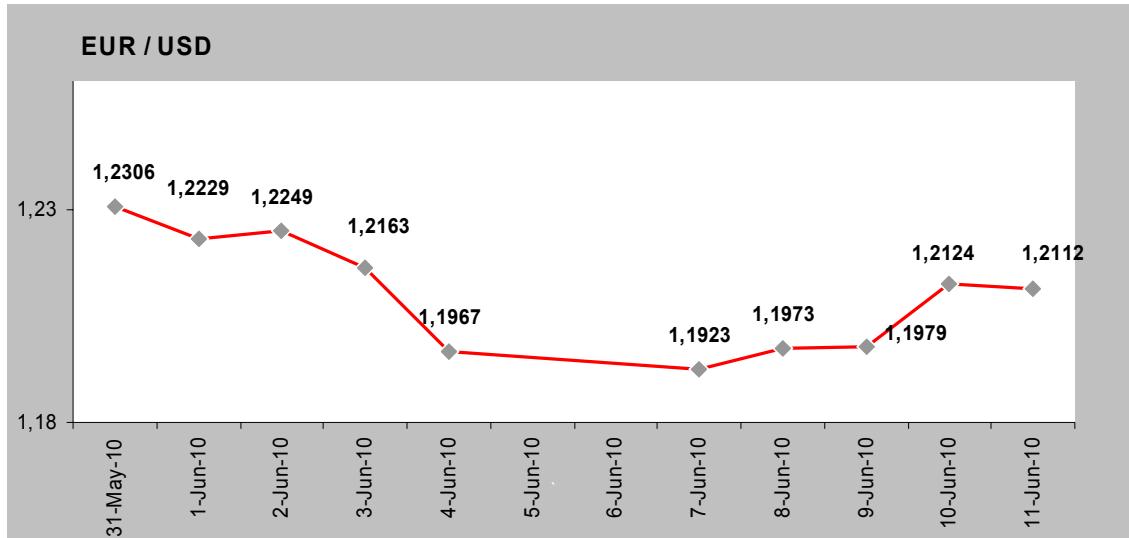
Pregled dešavanja na svetskom finansijskom tržištu u periodu od 31. maja do 11. juna 2010. godine

Pregled i predviđanje nivoa referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

Valuta	Referentna kamatna stopa	Na dan 11. juna	Poslednja promena	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Predviđanje
EUR	"Refinance Rate"	1,00%	-25 b.p.	7.5.'09.	8.7.'10.	-
CHF	"LIBOR Target Rate"	0,25%	-25 b.p.	12.3.'09.	17.6.'10.	-
CAD	"Target Overnight Rate"	0,50%	+25 b.p.	1.6.'10.	20.7.'10.	-
JPY	"Target Rate"	0,10%	-20 b.p.	19.12.'08.	15.7.'10.	-
GBP	"Bank Rate"	0,50%	-50 b.p.	5.3.'09.	8.7.'10.	-
USD	"FED Funds Target Rate"	0%-0,25%	-75 b.p.	16.12.'08.	23.6.'10.	-

- Centralna banka Kanade povećala je referentnu kamatnu stopu u četvrtak 1. juna za 25 bazičnih poena i ona sada iznosi 0,5%. Time je Kanada postala prva država iz G7 koja je počela s politikom povećanja referentnih kamatnih stopa.
- Podaci s tržišta nekretnina u SAD pokazuju da je tražnja u građevinskom sektoru u aprilu neočekivano porasla, i to najviše u poslednjih deset godina. Proizvodni sektor SAD je u maju takođe ostvario napredak, ali ne toliki kao u prethodnom mesecu. ISM indeks u maju iznosi 59,7, u odnosu na 60,4 u aprilu. Podaci s tržišta nekretnina ukazuju na blag pad nezaposlenosti. Međutim, iako su tržišni učesnici očekivali rast zaposlenosti u nepoljoprivrednom sektoru od 513.000, rast je bio lošiji od očekivanog i iznosio je 431.000.
- Evropska centralna banka zadržala je referentnu kamatnu stopu na evro na rekordno niskih 1%. Evropska komisija je objavila da je indeks privrednih očekivanja (ESI) za 16 država zone evra u maju zabeležio pad na 98,4, sa aprilskega 100,6, što ukazuje da se kriza sa tzv. perifernih tržišta zone evra preliva na realni sektor čitave zone evra. Narudžbine u industrijskom sektoru Nemačke ostvarile su u aprilu rast veći (2,8%) od očekivanog, dok je industrijska proizvodnja u istom mesecu ostvarila blag rast (0,9%). Zvanični izvori iz centralnih banaka Brazila, Rusije, Indije, Japana i Južne Koreje najavili su da neće prestati sa investiranjem u evro uprkos dužničkoj krizi koja je ugrozila vrednost evra. Portfoliji tih centralnih banaka su suviše veliki da njihova promena ne bi uticala na tržište, a ne postoji ni alternativa likvidnosti evra i dolara u bližoj budućnosti.

Kurs evro/dolar tokom izveštajnog perioda

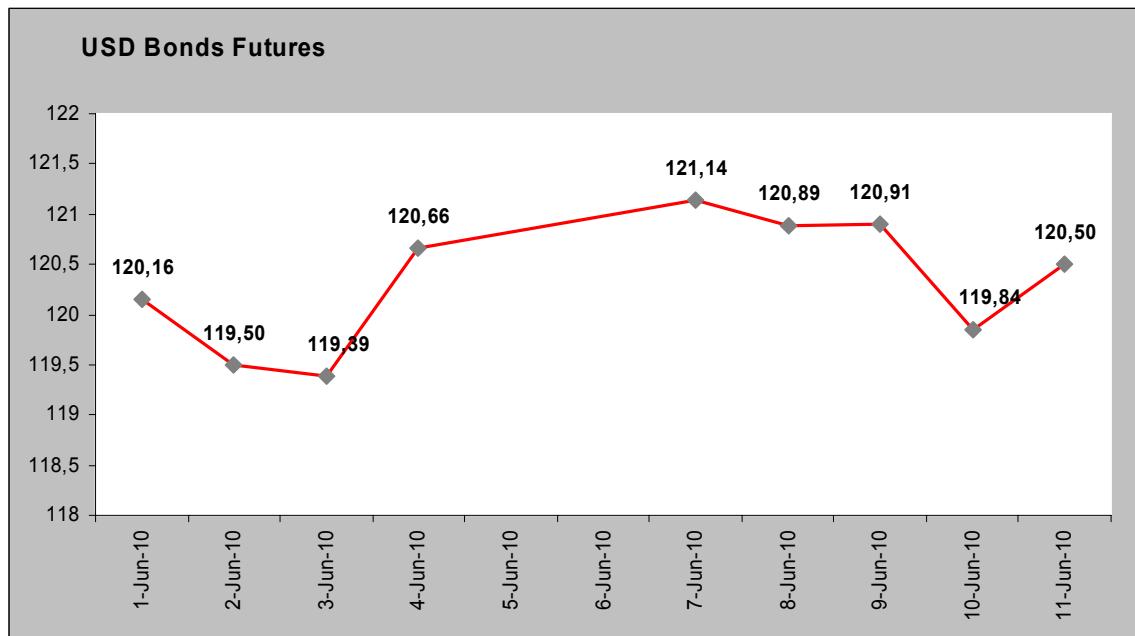

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Kurs evro/dolar nije zabeležio znatnije oscilacije tokom prvog dana izveštajnog perioda, da bi u utorak vrednost evra pala na najniži nivo u poslednje četiri godine nakon upozorenja da bi dužnička kriza zemalja EMU mogla uskoro da se prelije na poslovne banke. Dalji oštri pad evra sprečen je izjavom zvaničnika ECB-a, koji je rekao da se kurs trenutno nalazi na nivou desetogodišnjeg proseka i da trenutna vrednost evra nije ni u kom slučaju neuobičajena. Dolar je znatno ojačao nakon otvaranja tržišta u SAD u četvrtak, zbog očekivanja investitora da će ključni mesečni podaci s tržišta rada doneti dobre vesti. Izjava zvaničnika Mađarske da će budžetski deficit biti veći od 7% BDP-a, daleko više od 3,8% koliko je vlada te zemlje dogovorila s MMF-om i EU, podstakla je strahovanje kod investitora da bi grčki scenario mogao da se ponovi, što je kurs oborilo na nivo ispod 1,20 dolara za evro prvi put posle marta 2006. godine. Podaci sa američkog tržišta rada nisu ispunili pomenuta očekivanja, zbog čega su investicije preusmerene u sigurnije instrumente, pa je dolar dodatno ojačao. Kurs je nastavio da pada i u ponedeljak 7. juna, ostvarivši novi četvorogodišnji minimum na nivou ispod 1,19 dolara za evro. Trend pada kursa prekinut je u utorak i sredu, kao posledica želje investitora da realizuju profit ostvaren investiranjem u dolar. Podatak da je kineski izvoz porastao pozitivno je uticao na raspoloženje tržišnih investitora kada je u pitanju oporavak svetske privrede, što je u kombinaciji s dobrim rezultatima aukcije španskih državnih obveznica uticalo na rast kursa evro/dolar. Kurs je u petak 11. juna iznosio 1,2112 dolara za evro.

Tržište hartija od vrednosti

Američke državne obveznice

„US Treasury Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih američkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacioni sistem „Bloomberg“.

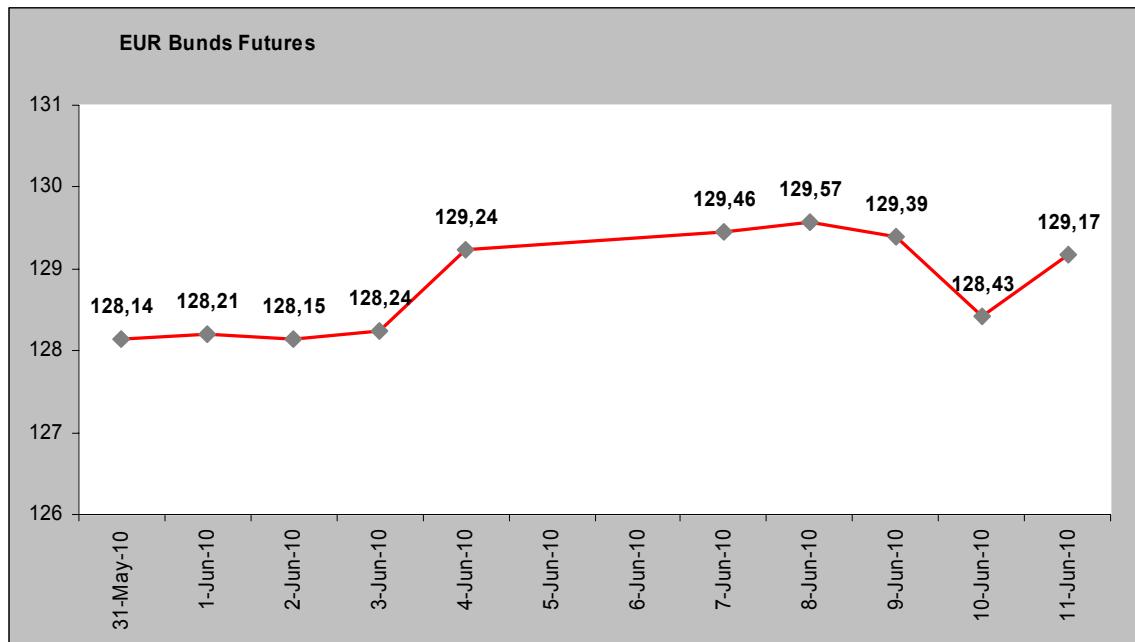
Početak prve nedelje obeležio je rast cena obveznica Trezora SAD, što je bilo posledica efekta poslednjeg utočišta (efekat *safe-haven*), nakon nagoveštaja ECB da bi se evropski bankarski sektor mogao suočiti s novim velikim gubicima od 195 milijardi evra do kraja 2011. godine. Rast cena državnih hartija bio je praćen padom vodećih berzanskih indeksa. Međutim, sredinom nedelje došlo je do pada cena državnih hartija, nakon rasta cena na pojedinim tržištima akcija, kao i objavljivanja podataka koji su ukazivali da nema daljeg pogoršanja na, inače problematičnom, američkom tržištu radne snage i nekretnina. Sve to je uticalo na lagano jenjavanje efekta *flight to quality* i pada tražnje za obveznicama kao sigurnijim oblikom aktive, što je krajem prve nedelje doprinelo rastu prinosa na dvonedeljni maksimum. Po objavljinju podataka o zaposlenosti u SAD, koji su bili lošiji od očekivanih, cene te klase finansijske aktive su ponovo porasle. Trend rasta je nastavljen i početkom druge nedelje kada je pad berzanskih indeksa povećao privlačnost obveznica uprkos očekivanju nove emisije u vrednosti od 70 milijardi dolara. Međutim, tokom te nedelje cene obveznica su pale posle umirujućih saopštenja čelnika FED-a, ali i emisije novih hartija Trezora. Ohrabrujuće vesti s tržišta radne snage dodatno su uticale na nastavak trenda pada cena, pa su prinosi na desetogodišnje državne hartije ostvarili skok sa gotovo jednogodišnjeg minimuma. Ipak, kraj izveštajnog perioda obeležio je novi skok cena, nakon što su lošiji podaci o maloprodaji u SAD oživelji kupovinu obveznica.

U posmatranom periodu objavljeni su sledeći značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD:

	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Promena zaposlenih u nepoljoprivrednom sektoru (Change in Nonfarm Payrolls)	Maj	536.000	431.000
ISM indeks proizvodnje (ISM Manufacturing)	April	59,0	59,7

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Evropske državne obveznice

„Bond Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih nemačkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Cena evropskih državnih obveznica naglo je porasla u utorak, 1. juna, posle izjave predstavnika ECB-a da bi u narednih 19 meseci poslovne banke mogle da se suoče s gubicima od oko 195 milijardi dolara. Međutim, pozitivni ekonomski pokazatelji objavljeni u SAD, koji su ukazali na neočekivano visok rast proizvodnih aktivnosti u najrazvijenijoj zemlji sveta, uticali su da cena dan završi na nižem nivou od početnog. Cene su neznatno oscilirale u sredu i četvrtak, da bi u petak naglo porasle zbog zabrinutosti investitora izazvane pominjanjem budžetskih problema Mađarske. Na rast cena uticalo je i objavljivanje pokazatelja stanja na tržištu rada SAD, čije su vrednosti bile lošije od očekivanja. Nesklonost prema riziku bila je aktuelna i prvi dana druge nedelje izveštajnog perioda, što je uticalo na nastavak trenda rasta. Cene državnih obveznica su tokom naredna tri dana blago opadale. Na prvoj aukciji državnih španskih obveznica, nakon što je toj zemlji snižen kreditni rejting, zabeležen je neočekivano visok nivo tražnje, što je tržišnim učesnicima ulilo optimizam. Takođe, Kina je u maju objavila rast izvoza, što je ukazalo na dobar smer kretanja svetske privrede, usmeravajući pravac kretanja cene obveznica nadole. Cena na zatvaranju fijučersa na desetogodišnje nemačke državne obveznice je, u petak 11. juna, iznosila 129,25.

Značajni ekonomski pokazatelji EU objavljeni u posmatranom periodu bili su:

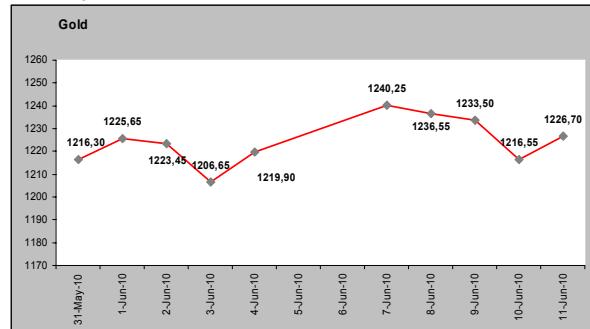
	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Objavljivanje referentne kamatne stope ECB (EC: ECB Announces Interest Rates, 6. 5. 2010)	10. jun	1,00%	1,00%
Narudžbine u industrijskom sektoru (GE: Factory Orders, 7. 6. 2010)	April	-0,4%	2,8%

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Zlato: 1.206,90 – 1.543,93 (US\$/OZ)

	Zaključene cene zlata (US\$/Oz) u periodu:	
	31.5 – 4. 6. '10.	7.6 – 11. 6. '10.
Ponedeljak	1.216,45	1.238,05
Utorak	1.225,25	maks. 1.243,93 maks.
Sreda	1.221,75	1.229,35
Četvrtak	1.206,90	min. 1.224,45 min.
Petak	1.216,23	1.228,39

Kretanje cene zlata u posmatranom periodu

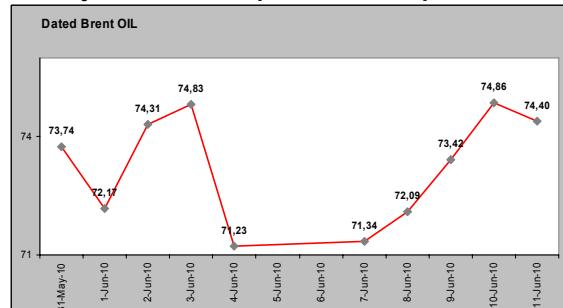
Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Početkom izveštajnog perioda cena zlata je ostvarila rast, podstaknuta nestabilnošću evra nakon što je rejting agencija „Fitch“ smanjila kreditni rejting Španije. Obim trgovanja je, međutim, bio mali zbog praznika u SAD i V. Britaniji. Trend rasta je nastavljen s obzirom na to da su investitori kupovali zlato kao "utočište" od problema u zoni evra, u strahu da bi se dužnička kriza Grčke, Španije i Portugala mogla ozbiljnije odraziti i na ostala tržišta. Uprkos manjim kolebanjima cena, tražnja za ovim plemenitim metalom, kao sigurnijim oblikom aktive, ostala je i dalje prisutna. Nakon objavljivanja ohrabrujućih podataka o stanju privrede u Evropi i SAD, došlo je do pada cene zlata, koji je ipak bio ograničen. Krajem prve nedelje tražnja za zlatom se oporavila, nakon što se pokazalo da su podaci o zaposlenosti u SAD bili lošiji od očekivanih. Početak druge nedelje obeležio je blagi pad cene ovog plemenitog metala, ali je sredinom tog perioda cena zlata dostigla rekordnih 1,250 \$/Oz, jer su strahovanja za budućnost evropske privrede povećala odbojnost investitora prema riziku. Rast berzanskih indeksa i jačanje evra prema dolaru uticali su na pad cene zlata krajem druge nedelje, kao i saopštenje kineske administracije da je tržište zlata "sviše malo, nelikvidno i nestabilno da bi bilo privatljivo za alokaciju aktive".

Nafta: 71,23 – 74,86 (US\$/Barrel–Brent Crude Oil)

	Zaključene cene nafte (US\$ /Barrel-Brent) u periodu:	
	31.5. – 4. 6. '10.	7.6. – 11. 6. '10.
Ponedeljak	73,74	71,34 min.
Utorak	72,17	72,09
Sreda	74,31	73,42
Četvrtak	74,83	maks. 74,86 maks.
Petak	71,23	min. 74,40

Kretanje cene nafte u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Cena sirove nafte je početkom prve nedelje izveštajnog perioda ostvarila rast iznad 74 dolara za barel, iako je obim trgovanja bio nizak. Međutim, budući da su strahovanja za stabilnost zone evra u tom periodu izazvala najveći mesečni pad na tržištu berzanske robe još od decembra 2008. godine, krajem prve nedelje cena crnog zlata je opala za 2%, uporedo s padom cena industrijskih metala, ali i padom vrednosti evra. Početkom druge nedelje tržište berzanske robe je počelo postepeno da se oporavlja, pa je i cena zlata porasla. Trend rasta cene sirove nafte je ostao prisutan do kraja izveštajnog perioda. Tako je krajem druge nedelje cena nafte porsla za skoro 3%, nakon što su izveštaji o rastu kineskog izvoza podstakli očekivanja da će doći do porasta tražnje za sirovinama na svetskim tržištima. Rast je nastavljen do kraja izveštajnog perioda, uprkos objavljenom podatku o slaboj tražnji vodećih potrošača u SAD. Cena sirove nafte tipa brent je u petak, 11. juna, iznosila 74,40 dolara za barel na zatvaranju.